

Lamač (kód: 36-013-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Stavebnictví, geodézie a kartografie (kód: 36)
Týká se povolání: Kameník
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Znalost hornin a jejich vlastností z hlediska těžby	3
Orientace v báňských předpisech pro těžbu kamene	3
Orientace v technologických postupech těžby kamene v lomu a na povrchu	3
Návrh pracovních postupů těžby kamene v lomu a na povrchu	3
Rozpojování kamene ručně	3
Rozpojování kamene termicky a hydraulicky	3
Obsluhování vrtacích strojů	3
Manipulování s vytěženou surovinou	3
Těžení bloků	3
Volba, používání a údržba pracovních pomůcek, nářadí, strojního zařízení a manipulačních prostředků pro těžbu a dobývání kamene	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 29.01.2009

Kritéria a způsoby hodnocení

Znalost hornin a jejich vlastností z hlediska těžby

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat druhy hornin využitelných v kamenické výrobě a jejich vlastnosti	Písemně nebo slovně
b) Popsat druhy hornin a jejich vlastnosti z hlediska těžby a dobývání	Písemně nebo slovně

Je třeba splnit obě kritéria.

Orientace v báňských předpisech pro těžbu kamene

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Orientovat se v báňských předpisech pro těžbu a dobývání kamene	Praktické předvedení s vysvětlením

Je třeba splnit kritérium.

Orientace v technologických postupech těžby kamene v lomu a na povrchu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Orientovat se technologických postupech těžby a dobývání kamene v lomu a na povrchu	Praktické předvedení s vysvětlením
b) Volit technologický postup na úlohu podle zadání	Praktické předvedení s vysvětlením

Je třeba splnit obě kritéria.

Návrh pracovních postupů těžby kamene v lomu a na povrchu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Navrhnout pracovní postup pro zadaný úkol a návrh odůvodnit	Písemně nebo slovně s vysvětlením

Je třeba splnit kritérium.

Rozpojování kamene ručně

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat prostředky pro rozpojování kamene ručně	Praktické předvedení s vysvětlením
b) Předvést rozpojování kamene	Praktické předvedení s vysvětlením

Je třeba splnit obě kritéria.

Rozpojování kamene termicky a hydraulicky

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat zařízení pro rozpojování kamene termicky	Praktické předvedení s vysvětlením
b) Popsat zařízení pro rozpojování kamene hydraulicky	Praktické předvedení s vysvětlením
c) Předvést obsluhu zařízení podle zadání	Praktické předvedení s vysvětlením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluhování vrtacích strojů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat vrtací stroje	Praktické předvedení s vysvětlením
b) Předvést obsluhu vrtacího stroje podle zadání	Praktické předvedení s vysvětlením

Je třeba splnit obě kritéria.

Manipulování s vytěženou surovinou

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat ruční manipulaci se surovinou	Písemně nebo slovně
b) Popsat mechanizovanou manipulaci se surovinou včetně zařízení pro nakládání a dopravu	Písemně nebo slovně
c) Popsat vázací prostředky	Písemně nebo slovně
d) Manipulovat surovinou ručně podle zadání	Praktické předvedení s vysvětlením
e) Manipulovat surovinou mechanizací podle zadání	Praktické předvedení s vysvětlením

Je třeba splnit kritéria a), b) a c). Kritéria d) nebo e) podle zadání.

Těžení bloků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit postup těžení bloků	Písemně nebo slovně
b) Popsat prostředky pro těžení	Písemně nebo slovně

Je třeba splnit obě kritéria.

Volba, používání a údržba pracovních pomůcek, náradí, strojního zařízení a manipulačních prostředků pro těžbu a dobývání kamene

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Volit pracovní pomůcky, náradí, strojní zařízení a manipulační prostředky pro těžbu a dobývání kamene	Písemně nebo slovně s odůvodněním
b) Obsluhovat a udržovat pracovní pomůcky, náradí, strojní zařízení a manipulační prostředky podle zadání	Praktické předvedení s vysvětlením

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba stanoví, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy. Dále stanoví, které pomůcky uchazeč při zkoušce nesmí používat.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Absolvent musí předložit doklad o seznámení s požadavky BOZP a PO a současně svým podpisem potvrdí, že je zdravotně způsobilý k výkonu zkoušky.

Hodnoticí standard je nástrojem ověřování zvládnutí odborných způsobilostí nezbytných k výkonu činností, které jsou vymezeny kvalifikačním standardem úplné nebo dílčí kvalifikace. Hodnoticí standard stanovuje kritéria hodnocení a způsob ověřování jednotlivých odborných způsobilostí.

Kritériem hodnocení může být:

- proces (např. pracovní postup)
- výsledek procesu (výpočet hodnot, výrobek)
- proces i výsledek (pracovní postup na jehož konci je výsledek – hotové dílo).

Vzhledem k tomu, že hodnoticí standard nemůže vzít v úvahu všechny možné varianty ověřování odborných způsobilostí, hodnotitel rozpracuje (upřesní) kritéria hodnocení tak, aby odpovídala konkrétnímu zadání. Přitom nemůže měnit obecný charakter kritérií hodnocení ani žádné povinné kritérium vypustit.

Při praktickém ověřování jednotlivých kompetencí je třeba v odpovídajících případech hodnotit organizaci práce, dodržování předepsaných technologických postupů, volbu a dodržování pracovních postupů, volbu a používání nářadí, zařízení a pracovních pomůcek. Dále je hodnoceno dodržování předpisů BOZP a používání osobních ochranných pracovních prostředků, dodržování předpisů PO a hygieny práce.

Nedílnou součástí hodnocení je hodnocení kvality provedení prací.

Vzhledem k charakteru některých činností při ověřování odborných způsobilostí je nezbytné uchazeči zajistit pomoc dalších osob nebo mechanizační prostředky.

Výsledné hodnocení

Zkoušení uchazeče provádí jeden zkoušející. Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou způsobilost a výsledek zapisuje do klasifikačního zápisu o zkoušce. Výsledné hodnocení pro danou způsobilost musí znít „vyhověl“ nebo „nevyhověl“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé způsobilosti. Návrh na výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč vyhověl pro všechny způsobilosti, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč pro některou způsobilost nevyhověl.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou nebo před jedním autorizovaným zástupcem právnické osoby.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba musí splňovat a náležitě doložit jednu z následujících variant požadavků:

Vyučení v oboru vzdělání s praxí v délce minimálně 5 let ve funkci mistra kamenické výroby, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Alespoň 5 let praxe ve funkci učitele odborného výcviku v oboru vzdělání kameník, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na pozemní stavitelství s praxí v délce minimálně 5 let ve funkci mistra (vedoucího) dílny, provozu nebo úseku, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, která nemá odbornou kvalifikaci podle příslušných ustanovení zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) a přípravu zaměřenou na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

- Autorizovaná osoba musí mít základní dovednosti práce s počítačem a s internetem (stačí doložit čestné prohlášení).

- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC, tisku jednotného osvědčení a zaslání s vyhodnocením elektronickou poštou (stačí doložit čestné prohlášení).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Vybavení pracoviště

Pracoviště umožňující realizaci zkoušek vybavené potřebnými zařízeními pro těžbu a dobývání kamene, manipulaci s materiálem a pomocnými zařízeními odpovídajícími požadavkům BOZP a hygienickým předpisům

Nářadí a zařízení: nářadí a zařízení pro lamačské práce odpovídající druhu horniny v místě těžby

Materiál: dle zadání úkolu

Zdroj elektrické energie

Dokumentace související s hodnocenými činnostmi

Pomocný personál

Uchazeč

Pracovní oděv a obuv, osobní ochranné pracovní prostředky

Nářadí a pracovní pomůcky

K žádosti o autorizaci žadatel přiloží seznam svého materiálně technického vybavení pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně technické vybavení jiné organizace, přiloží k žádosti o autorizaci smlouvu o jeho využívání nebo pronájmu, která bude uzavřena nejméně na dobu pěti let.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 15 až 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 9 až 12 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být podle zadaných výrobků rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Národní ústav odborného vzdělávání
Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
Svaz kameníků a kamenosochařů ČR